

New York Times bestseleris Nr. 1

Vieningieji

Romanas

Ann

Patchett

baltos lankos

Ann Patchett

Vieningieji

romanas

Iš angļu kalbos vertē Anita Kapociūtē

baltos lankos

Krikštytųjų pobūvis pasisuko netikėta linkme, kai į svečius prisistatė Albertas Kazinsas su džinu. Fiksas duris atidarė šypsodamasis, vis dar šypsojosi ir stengdamasis sujungti galus: ant cementinės plokštės jo verandoje stovėjo Albertas Kazinsas iš apygardos prokuratūros. Per pastarąjį pusvalandį Fiksas duris jau buvo atidaręs bene dvidešimt kartų: kaimynams, draugams ir svečiams iš bažnyčios bendruomenės, Beverlės seseriai ir višiams savo broliams, tėvams ir būriui policininkų – iš šių sudarytum bemaž visą nuovadą; bet Kazinsas buvo vienintelė staigmena. Prieš dvi savaites Fiksas paklausė žmonos, kodėl į krikštytųjų pobūvį būtina sukviesti visus, ką jie šiame pasaulyje pažįsta, o ji savo ruožtu paprašė jo peržiūrėti svečių sąrašą ir pasakyti, ką išbraukti. Sąrašo jis taip ir neperžvelgė, bet jeigu dabar žmona būtų stovėjusi šalia, jis būtų dūręs pirštu priekin ir taręs: jį. Nebuvo taip, kad Alberto Kazinsas jis nemėgtų, bet pažinojo tik iš matymo ir žinojo pavardę – kaip tik tai ir būtų priežastis jo nekviesti: per menkai pažįstamas. Fiksas net pamane, gal Kazinsas užsuko pas jį į namus aptarti bylos; tiesa, ničnieko panašaus iki šiol nebuvo nutikę, bet kaip kitaip paaiškinti jo apsilankymą? Kiemelyje priešais namus šurmuliavo svečiai – nesupaisysi, susivėlinę ar anksti išsiruošę namo, ar tiesiog išėję prasivėdinti, nes namai buvo taip prisigrūdę, kad bet koks priešgaisrinės apsaugos inspektorius griebtųsi už galvos. Fiksui buvo

aišku viena: Kazinsas, stovintis ant slenksčio su buteliu maišelyje be jokios kitos draugijos, prisistatė nekviestas.

– Fiksai, – tiesdamas ranką ištare Albertas Kazinsas, aukštaūgis apygardos prokuratūros teisininkas su kostiumu ir kaklaraiščiu.

– Alai, – atsiliepė Fiksas. (Kažin, ar jį kas nors vadina Alu?) – Džiaugiuosi, kad ir tau pavyko ištrūkti, – dukart stipriai spustelėjo jam ranką, tada paleido.

– Tik kažin, ar beįsisprausiu, – atsakė Kazinsas, žvelgdamas į siūbuojančią minią viduje, lyg manytų, kad dar vienam ten nebėra vietos. Pobūvis jau akivaizdžiai buvo persiritęs į antrą pusę: mažyčių trikampių sumuštinukų beveik nelikę, sušluota ir nemažai sausainių. Staltiesė po punšo ąsočiu – rausva ir drėgna.

Fiksas žingtelėjo į šalį nuo durų jį praleisdamas.

– Na štai, tu jau čia, – tarė.

– Nieku gyvu nebūčiau praleidęs tokios progos.

Progą jis, savaime aišku, praleido. Pačiose krikštynose nedalyvavo.

Iš apygardos prokuratūros Fiksas buvo pakvietęs tik vieną žmogų – Diką Spenserį. Dikas anksčiau ir pats buvo faras, studijavo teisę vakarais, ropštėsi karjeros laiptais aukštyn, bet niekad nevaizdavo esąs pranašesnis už kitus. Nesvarbu, ar vairavo juodą ir baltą policijos automobilį, ar stovėjo priešais teisėją, jis niekad nepamiršdavo, iš kur atėjęs. Kazinsas savo ruožtu buvo toks pat teisininkas kaip visi: ir dirbantys apygardos prokuratūroje, ir valstybės skiriami advokatai, ir laisvai samdomi – visi gana draugiški, kai jiems ko nors reikia, bet vengiantys kitą pareigūną pasikviesti išgerti taurelės, nebent tik tuo atveju, jei kildavo įtarimas, kad tas slepia kokią nors informaciją. Tie, iš apygardos prokuratūros, paprastai nesivaržydami vaišინasi jūsu

cigaretėmis, mat bando mesti rūkyti. Farai, susigrūdę svetainėje bei valgomajame ir pasklidę po kiemą po skalbiniams ištempta virve bei dviem apelsinmedžiais, nebandė mesti rūkyti. Jie gėrė šaltą arbatą su limonadu ir dūmijo kaip uosto krovikai.

Albertas Kazinsas padavė dovanų maišelį, Fiksas dirstelėjo, kas jame. Ten buvo džino butelis – didelis. Kiti svečiai dovanojo maldos korteles, perlamutrinius rožinius ar kišenines biblijas, aptrauktas balta ožkiuko oda ir paausuotais lapų kraštais. Penki vyrai, ar veikia penkios jų žmonos, susimetę nupirko mėlyną glazūruotą kryželį ant grandinėlės su mažyčiu perlu centre – labai gražus daikčiukas, tokį galima ir pasilaikyti ateičiai.

– Tai turit porelę – berniuką ir mergaitę?

– Dvi mergaites.

Kazinsas gūžtelėjo pečiais:

– Ir ką jau čia bepadarysi.

– Nieko nepadarysi, – atsakė Fiksas ir uždarė duris. Beverlė buvo jam paliepusi duris palikti atviras, kad iš lauko įeitų šiek tiek oro, bet tai tik rodė, kaip menkai ji nutuokia, kad žmogus žmogui – ne visada žmogiškas. Ir visai nesvarbu, kiek svečių prisigrūdę namuose. Suknistų durų vis tiek nevalia palikti atidarytų.

Beverlė iškišo galvą iš virtuvės. Juos skyrė gal trisdešimt žmonių, ne mažiau: visa Melojų šeimynėlė ir Demateo, keletas bažnyčios klapčiukų, įknibusių į sausainių likučius, bet nepastebėti Beverlės buvo neįmanoma. Ta geltoną jos suknelė.

– Fiksai! – šūktelėjo ji, perrėkdama balsų gausmą.

Kazinsas pasuko galvą pirmas, Kazinsas ir linktelėjo jai.

Fiksas nejučia pasitempė, bet leido akimirkai eiti ir praeiti.

– Jauskis kaip namie, – pasiūlė apygardos prokuratūros teisininkui ir mostelėjo į pulkelį detektyvų, vis dar su švarkais,

sisispietusią prie stumdomų durų. – Juk turi čia daugybę pažįstamų.

Galbūt tai buvo tiesa, o gal ir ne. Šeimininko Kazinsas tikrai nepažinojo, tas buvo aišku kaip dieną. Fiksas žengė į žmonių tirštumą, ir visi prisiskyrė jį praleisdami, kas patapšnojo per petį, kas paspaudė ranką, jį sveikindami. Fiksas žiūrėjo, kad neužliptų ant kurio iš vaikiukų, tarp kurių buvo ir jo keturmetė duktė Karolina, – vaikai kažką žaidė ant valgomąjo grindų, rangdamiesi ir ropodami it tigrus apie suaugusiųjų kojas.

Virtuvėje grūdosi žmonos, visos jos juokėsi ir kalbėjo per garsiai, nė viena net nebandė būti kuo nors naudinga, išskyrus kaimynę Loisą, kuri traukė dubenėlius iš šaldytuvo. Beverlės geriausia draugė Valisė dažėsi lūpas, vietoj veidrodžio dirščiodama į blizgų chromuotą skrudintuvo paviršių. Valisė buvo per liesa, per daug įdegusi, o kai pagaliau išsitiesė – ir per tirštai prisidažiusi lūpas. Beverlės mama sėdėjo prie stalo su kūdikiu ant kelių. Mažylė buvo perrengta: vietoj nėrinuoto krikšto drabuželio dabar vilkėjo baltą iškrakmolytą suknytę su geltonomis gėlėmis išsiuvinėta apykaklaite – sakytum jaunamartė baigiantis pobūviui, prieš išvykdama medaus mėnesio pakeitusi nuotakos apdarą paprastesne suknele. Moterys virtuvėje paeiliui kirkino kūdikį, tarsi tai būtų buvusi jų pareiga – neleisti mažylei nuobodžiauti laukiant, kol atvyks Trys Karaliai. Tik mažylei nuo jų pastangų anaipol nebuvo smagu. Padėrusiomis mėlynomis akutėmis ji stebeilijo į niekur, pavargusi nuo visko. Nuo visos tos tepamų sumušinių ir dovanų sumaišties – mergaitė dar nebuvo sulaukusi nė metų.

– Jūs tik pažvelkite, kokia gražutė, – tarė Fikso uošvė, į nieką konkrečiai nesikreipdama, vienu pirštu glostydama putlų mergytės skruostą.

– Ledas, – pranešė Beverlė vyrui. – Pristigome ledo.
– Rūpintis ledu buvo tavo sesers užduotis, – atsakė Fiksas.
– Vadinas, ji susimovė. Gal galėtum paprašyti kurio nors iš vyrų, kad nueitų parnešti? Kai šitaip karšta, pobūvis be ledo – ne pobūvis.

Beverlė buvo pasirišusi prijuostę: sumezgusi mazgą ant sprando, bet juosmens raišteliai kadaravo palaidi. Ji stengėsi nesuglamžyti suknelės. Kelios gelsvų plaukų sruogos išsipešė iš kuodelio ir lindo į akis.

– Jei ji neparūpino ledo, galėtų bent ateiti čionai sutepti kelių sumuštinių.

Tai sakydamas Fiksas įbedė akis į Valisę, bet ši užspaudė lūpdažio dangtelį į Fiksą nekreipdama jokio dėmesio. Jis tik mėgino padėti: plika akim buvo matyti, kad Beverlė sukasi kaip išmanydama. O juk pažvelgęs į ją bet kas pamanytų, kad ji iš tų, kurių pobūvius aptarnauja samdyti žmonės, o jos patogiai sėdi ant sofas, palikusios kitiems siųsti apkrautus padėklus iš rankų į rankas.

– Bonė tokia laiminga regėdama šitiek policininkų vienoje patalpoje. Negali reikalauti, kad ji dar kvaršintų galvą dėl sumuštinių, – tarė Beverlė. Ir akimirką stabtelėjo pjausčiusi agurkus ir krovusi juos į dubenį su sūriu, jos žvilgsnis nukrypo į jo ranką. – Kas maiše?

Fiksas pakėlė džino butelį, o nustebusi jo žmona nusišypsojo – pirmąsyk per visą dieną, gal net per visą savaitę.

– Kad ir ką siūsi į parduotuvę, – įsiterpė Valisė, staiga susidomėjusi pokalbiu, – pasakyk, kad parneštų ir toniko.

Fiksas pasakė nueisiąs parnešti ledo pats. Prekyvietė buvo čia pat, toje pačioje gatvėje, o jis – visai nieko prieš valandėlei ištrūkti iš

pobūvio. Rajone tvyranti tykuma, tvarkingos vienaaukščių namų eilės abipus gatvės su dailiai nušienautos vejos lopinėliais, žemė, dryžuota liaunais palmių šešėliais, žydinčių apelsinmedžių aromatas, atmieštas jo paties rūkomos cigaretės dūmais – visa tai padėjo jam pasijusti tvirčiau. Jį lydėti pasišovė jo brolis Tomas, abu žingsniavo petys petin, apsisiautę drauginga tyla. Tomas su Bete augino jau tris vaikus – tris mergaites – ir gyveno Eskondide, ten Tomas dirbo gaisrinėje. Fiksui ėmė aiškėti: šitaip ir klostosi gyvenimas, kai šiek tiek pasenėji, kai gimsta vaikai, supranti, kad laiko lieka mažiau, nei tikėjaisi. Broliai buvo nesimatę nuo Kalėdų, kai išvakarėse visi susirinko tėvų namuose ir ėjo į vakaro mišias, o prieš tai – bene tada, kai Fiksas su šeima buvo nuvažiavę į Eskondidą į Erinės krikštynas. Gatve prariedėjo raudonas „Sunbeam“ kabrioletas, ir Tomas tarstelėjo:

– Šito.

Fiksas linktelėjo su šiokiu tokiu apmaudu, kad nepastebėjo automobilio pirmas. Dabar jam teks laukti, kol pasirodys kokia nors mašina, kurios norėtų jis. Prekyvietėje broliai nupirko keurias pakuotes ledo ir keturis toniko butelius. Prie kasos sėdėjęs vaikas paklausė, ar jiems nereikia žaliųjų citrinų, ir Fiksas papurtė galvą. Los Andželas birželio mėnesį. Kam įsiūlysi žaliųjų citrinų, tegul net už dyka?

Išeidamas į parduotuvę Fiksas nepažiūrėjo į laikrodį, bet jis turėjo neblogą laiko nuojautą. Šia savybe pasižymėjo daugelis policininkų. Jiedu su broliu sugaišo dvidešimt minučių, daugių daugiausia – dvidešimt penkias. Rodos, laiko tarpsnis per trumpas, kad viskas iš pagrindų pasikeistų, bet jiems grįžus laukujės durys buvo plačiai atlapotos, o kiemelyje priešais namus – nė gyvos dvasios. Tomas jokio skirtumo nepastebėjo, bet ugniagesiui šitai ir neturėjo kristi į akis. Jeigu nejunti dūmų kvapo, vadinas, nėra

ir problemos. Namuose tebeknibždėjo baisybė žmonių, bet visi buvo tarytum pritilę. Prieš pat pobūvio pradžią Fiksas buvo įjungęs radiją ir dabar pirmą kartą jo ausis pasiekė paskiros muzikos atplaišos. Vaikai neberėpliojo valgomojo kambario grindimis ir atrodė, niekas nė nepastebėjo juos kažkur prašapus. Visas dėmesys buvo sutelktas į atviras virtuvės duris, o kaip tik ten su visu ledu ir traukė abu broliai Kitingai. Jų laukęs Fikso partneris Lomeris kryptelėjo galvą susispietusio būrio pusėn.

– Jūs pačiu laiku, – pratarė.

Jei jiems išeinant atrodė, kad virtuvėje nebėra uodui snapo kur įkišti, vis tik dabar ten buvo susigrūdę bene trigubai daugiau žmonių, dauguma – vyrai. Beverlės motinos nebebuvo matyti, nebebuvo ir kūdikio. Beverlė stovėjo prie kriauklės su mėsininko peiliu rankoje. Šalia ant stalviršio kūpsojo didžiulė apelsinų krūva: apatiniai vaisiai vis taikėsi riedėti žemėn, Beverlė ėmė juos po vieną ir pjoė pusiau, o du advokatai iš Los Andželo apygardos prokuratūros – Dikas Spenseris ir Albertas Kazinsas, – nusimetę švarkus, nusirišę kaklaraiščius, virš alkūnių atsiraitoję rankoves, trėškę puseles ant metalinių sulčiaspaudžių smaigių imdavo įnirtingai sukti. Įraudusios jų kaktos žvilgėjo prakaito drėgme, prasegtos marškinių apykaklės jau buvo pradėjusios tamsėti, o jie triūsė taip, lyg nuo išspausių apelsinų sulčių būtų priklausęs viso miesto saugumas.

Beverlės sesuo Bonė, dabar jau pasiryžusi kuo nors prisidėti, nukabino Dikai Spenseriu nuo nosies akinius ir nušluostė skepeta, nors kažkur grūstyje buvo ir paslaugi Diko žmona. Pro išvaduotus nuo prakaito grienos akinius Dikas pamatė Fiksą su Tomu ir šuktelėjo jiems, prašydamas ledo.

– Ledo! – suriko Bonė, ir tai buvo tiesa: karšta buvo kaip pragare ir ledas skambėjo geriau nei bet kas kita. Bonė numetė

šluostę ir paėmė du maišelius iš Tomo, padėjo juos į kriauklę ant tvarkingai išskobtų apelsinų žievių dubenėlių. Paskui paėmė maišelius ir iš Fikso. Už ledą buvo atsakinga ji.

Beverlė nustojo pjaustyti apelsinus.

– Labiau laiku nė negalėjo būti, – pranešė ir, panardinusi popierinę stiklinaitę į praskleistą polietileninį maišelį, iškabino tris nedidelius ledo kubelius, lyg iš anksto nusistačiusi tempą. Ant jų iš pilno ąsočio šliūkštelėjo paruošto gėrimo: pusė džino, pusė apelsinų sulčių. Paskui įpylė dar vieną ir dar vieną, ir dar, stiklinaitės keliavo iš rankų į rankas, pasklido po virtuvę, pasiekė prie durų laukiančius svečius.

– Parnešiau toniko, – tarstelėjo Fiksas, žvelgdamas į rankoje likusį maišą. Jis neketino prieštarauti niekam, kad ir kas vyktų, bet jam nepatiko jausmas, kad per keliolika minučių, kol suvaikščiojo į prekyvietę ir atgal, abu su broliu kažkaip sugebėjo atsilikti nuo kitų.

– Apelsinų sultys – geriau, – pareiškė Albertas Kazinsas, pertraukęs triūsą tik valandėlei, kol iškliukins Bonės paduotą gėrimą. Bonė, kuri dar ką tik žavėjosi policininkais, šiek tiek pakitė kryptį ir sutelkė domesį į du advokatus.

– Su degtine, – atsakė Fiksas. „Atsuktuvus“. Visi tai žino.

Bet Kazinsas tik kryptelėjo galvą netikėlio pusėn ir čia pat išdygusi Beverlė padavė stiklinaitę savo vyrui. Kaip kažin ką, atrodė, kad ji su Kazinsu spėjo susikurti sutartinių ženklų sistemą. Fiksas su stiklinaite rankoje įsistebeilijo į nekviestą svečią. Jų namuose dabar buvo trys jo broliai, nežinia kiek žaliūkų iš Los Andželo policijos departamento ir dar kunigas, organizuojantis šeštadienines bokso treniruotes probleminiams vaikiniams – nė vienas neatsisakytų padėti, prireikus iškrapštyti iš čia vieną apygardos prokuratūros teisininką.

– Į sveikatą! – pusbalsiu tarstelėjo Beverlė – tai buvo veikiau nurodymas nei sveikinimas, ir Fiksas, tebemanydamas, kad turi priežasčių skųstis, užsivertė popierinę stiklainaitę.

Šventasis tėvas Džo Maikas sėdėjo ant žemės, nugara atsirėmęs į Kitingų namo sieną, mėgindamas įsitalpinti į siaurą šešėlio ruoželį. Stiklainaitę su sultimis ir džinu buvo pasistatęs ant juodomis standartinio modelio kelnėmis aptempto kelio. Kunigo kelnėmis. Stiklainaitė buvo jau trečia, o gal ir ketvirta, jis neprišiminė, bet ir nesuko sau galvos: gėrimo šiaip ar taip būdavo šliūkstelima vos po lašą. Sėdėdamas jis mintyse bandė dėstyti pamokslą kitam sekmadieniui. Norėjo papasakoti parapijiečiams ar veikiau tiems keletui, kurie šiuo metu nešurmuliavo Kitingų kieme, kaip šiandien čia buvo įgyvendintas duonos ir žuvų padauginimo stebuklas, bet nesisekė sugalvoti, kaip pasakojimą išgręžti, kad nebūtų kiaurai persisunkęs alkoholiu. Jis pats netikėjo savo akimis regėjęs stebuklą, niekas iš tikrųjų taip nemanė, užtat įžvelgė puikiausią paaiškinimą, kaip panašus stebuklas galbūt galėjo būti suveiktas Kristaus laikais. Teisybė, Alberto Kazinso atneštas džino butelis buvo išties didelis, bet anaipol ne toks didelis, kad jo būtų užtekę pripildyti visas stiklainaites, kai kurias toli gražu ne po vieną kartą, daugiau nei šimtui svečių, kurių keletas jau šoko vos už kokių keturių pėdų. Nors sodelyje augantys Valensijos apelsinmedžiai, dabar negailestingai nudraskyti, dar neseniai linko nuo vaisių, jų sunokintų apelsinų sulčių tikrai nebūtų užtekę visų pobūvio dalyvių troškuliui numalšinti. Visuotinė išmintis skelbė, kad apelsinų sultys su džinu netinka, be to, ar kas tikėtusi girtuoklyscijų per krikštyną šventę? Jei Kitingai būtų pasidėję gautąjį butelį į spintelę, niekas nebūtų jų smerkęs. Bet Fiksas Kitingas padavė butelį žmonai, o jo žmona, išsvarginta

visos pasirengimo geram vakarėliui įtampos, panoro lašelį išgerti, o jei išgerti panoro ji, tuomet, dėl Dievo meilės, visi, kas gyvas vakarėlyje, galėjo palaikyti jai draugiją. Daugeliu atžvilgių tai buvo Beverlės Kiting stebuklas. Maišyti džiną su apelsinų sultimis pasiūlė tas pats Albertas Kazinsas, kuris ir atnešė butelį. Dar prieš porą minučių Albertas Kazinsas sėdėjo šalia tėvo Džo Maiko ir porino jam esą kilęs iš Virdžinijos ir net dabar, praleidęs Los Andžele trejus metus, vis dar negalįs atsistebėti citrusinių vaisių, aplipusių medžių šakas, gausa. Bertas – jis pasiūlė kunigui vadinti jį Bertu – augo gerdamas vandenyje ištirpintą šaldytą koncentratą, o tasai gėrimas, nors šito jis anuomet ir nežinojo, nė iš tolo nepriminė apelsinų sulčių. O dabar jo paties vaikai geria šviežiai spaustas apelsinų sultis nė nesusimąstydami, panašiai kaip jis pats vaikystėje gerdavęs pieną. Dabar jie sultis spausdavo iš vaisių, kurių prisirinkdavo nuo savame kieme augančių vaismedžių. Jis matė, kaip nuo kasdien sulčiaspaudėje sukamų apelsinų puselių pamažu pampsta naujas raumuo jo žmonos Terezos dešiniajame dilbyje, o vaikai vis laukdavo ištiesę puodelius. Jie niekad nieko kito ir netroško, tik apelsinų sulčių, pasakojo kunigui Bertas. Gerdavo jas kiekvieną rytą pusryčiams su dribsniais. Tereza šaldydavo apelsinų sultis „Tupperware“ leduką formelėse – sustingę ledinukai buvo įprastas vaikų popiečio užkandis. O vakarais jiedu su Tereza apelsinų sultimis skiesdavo degtinę, burboną ar džiną ir gerdavo su ledu. Kaip tik šito, pasak Berto, niekas, regis, negali suprasti: visai nesvarbu, ko pilsi į sultis, svarbiausia – pačios sultys.

– Kaliforniečiai tai užmiršta, nes yra išlepinti, – pareiškė Bertas.

– Tiesa, – pripažino tėvas Džo Maikas; pats augęs Ošense, jis netikėjo savo ausimis, kad žmogus gali šitiek gražbyliauti apie apelsinų sultis.

Kunigas, kurio mintys klydinėjo kaip žydai dykumoje, mėgino ir vėl sutelkti dėmesį į pamokslą: Beverlė Kiting nuėjo patikrinti gėrimų atsargų spintelėje – krikštyną pobūviui nebuvo pasirūpinusi jų papildyti, rado trečdalį butelio džino, artipilnį degtinės butelį ir butelį tekilos, kurį praėjusį rugsėjį Fikso brolis Džonas buvo parvežęs iš Meksikos: šis taip ir liko neatkimštas, nes niekas dorai nežinojo, kaip tekilą reikėtų gerti. Ji nunešė butelius į virtuvę ir tuo metu subruzdavo kaimynai: gyvenantys iš kairės ir iš dešinės, ir kitoje gatvės pusėje, ir dar trys, gyvenantys netoli bažnyčios – jie pasisiūlė nueiti į namus pasižiūrėti, kokių atsargų turintys namuose, o paskui grįžo nešini ne tik buteliais, bet ir apelsiniais. Bilas ir Suzė atnešė vaisių kupiną pagalvės antvaktį ir pasakė gali greitai parūpinti dar tris: jų indėlis į pobūvio vaišes tebuvo lašas jūroje. Pirmųjų pavyzdžiu pasekė ir kiti svečiai: protekine išskubėjo namo nusiaubti vaismedžių ir sandėliukų viršutinių lentynų, kur rikiavosi alkoholio buteliai. Visas tas geras keliavo į Kitingų virtuvę, kol galiausiai valgomasis stalas tapo panašus į baro lentyną, o darbastalis – į vaisių kupiną sunkvežimio priekabą.

Argi ne tai ir yra tikrasis stebuklas? Ne tai, kad Kristus išrideno maistu nukrautą staliuką iš savo šventos rankovės ir pakvietė visus drauge pasivaišinti duona bei žuvimis, o tai, kad žmonės, ožkenos krepšiuose atsinešę galbūt šiek tiek daugiau užkandžių, nei reikėjo patiems, bet, aišku, ne tiek, kad pamaitintų minią, savo mokytojo ir Jo mokytinių įkvėpti pademonstravo bebaimį dosnumą? Gal lygiai taip pat ir į šį krikštyną pobūvį susirinkusius svečius įkvėpė Beverlės Kiting dosnumas, o gal pakako vien išvysti ją su ta geltona suknele, į viršų sukeltais ir susegtais plaukais, atidengiančiais glotnų kaklą – kaklą, pradingstantį geltonosios suknelės nugaros iškirptėje. Tėvas Džo Maikas nugėrė dar gurkšnį. O po visam žmonės dar surinko vienuolika krepšių

maisto likučių. Kunigas apžvelgė gausybę stiklainaičių: ant stalų, ant kėdžių, ant žemės – daugumos dugne dar teliuskavo lašelis. Ir jeigu jie suvarvintų visus likučius į vieną indą, kiek gėrimo išeitų? Tėvas Džo Maikas jautėsi toks menkas, kad nepasisiūlė suvaikščioti į kleboniją pasižiūrėti, kokio gero esama ten. Susimąstė, ką pamanytų jo parapijiečiai, jei jis visiems parodytų, kiek butelių džino yra sukaukęs savo podėlyje, užuot naudojėsis proga dalyvauti bendruomenės sambūvyje.

Kažkas švelniai spirtelėjo į jo bato nosį. Pakėlęs akis nuo kelio, ant kurio stovėjusios stiklinaitės turinys buvo jo apmąstymų epicentras, tėvas Džo Maikas išvydo Bonę Kiting. Ne, šitaip negali būti. Jos sesuo ištekėjusi už Fikso Kitingo, vadinasi, ji – Bonė Kažkokia Kitokia. Bonė Beverlės Mergautine Pavarde.

– Labukas, tėve, – tarė ji, nerūpestingai laikydama stiklinaitę dviem pirštais, nykščiu ir smiliumi – visai kaip ir jis.

– Bone, – atsiliepė kunigas; pasistengė, kad jo balsas skambėtų kitaip – ne kaip sėdinčio ant žemės ir gurkšnojančio džiną. Nors nebuvo tikras, kad tai išties vis dar džinas. Galėjo būti ir tekila.

– Pagalvojau šit: gal pašoktum su manim?

Bonė Kaip Ten Ją vilkėjo suknelę, išmargintą žydromis saulutėmis, tokią trumpą, kad kunigui iškilo klausimas, kur derėtų kreipti žvilgsnį, nors tenka pripažinti, kad rengdamasi rytą ji tikriausiai nepagalvojo, jog teks stoviniuoti prie sėdinčių ant žemės vyrų. Jis panūdo pasakyti ką nors globėjiško apie nenorą šokti, mat labai seniai nešokęs, bet jis nebuvo tokio amžiaus, kad tiktų jai į dėdes ar į tėvus, nors kaip tik šitaip ji į jį ir kreipėsi. Tad galiausiai atsakė visai paprastai:

– Nelabai geras sumanymas.

Tai nebuvo vienintelis nelabai geras sumanymas: Bonė dribtelėjo žemėn ir prisėdo kulnus, reikia manyti, galvodama tik

apie tai, kad tuomet jos ir kunigo akys atsidurs viename lygyje ir pokalbis taps artimesnis, bet nė nepagalvojusi, kur užsiplėš suknelės kraštas. Jos kelnaitės irgi buvo žydros. Tokios pat spalvos kaip saulutės.

– Tai štai kas: supranti, visi vyrai čia vedę, – jos balso intonacija nelabai derėjo su žodžių turiniu. – Aš, pavyzdžiui, galiu šokti ir su vedusiu vyru, nes nemanau, kad šokis ką nors reiškia, bet visų jų žmonos irgi čia.

– Ir jų žmonoms atrodo, kad jeigu su jais šoki, tai jau ką nors reiškia? – jis apdairiai stengėsi nesusikabinti su ja žvilgsniais.

– Kaip tik taip jos ir mano, – liūdnei atsakė ji, brukdama už ausies tiesių kaštoninių plaukų sruogą.

Tą akimirksnį tėvą Džo Maiką aplankė tarsi nušvitimas, lyg iš aukščiau siūsta mintis: Bonei Kaip Ten Ją reikėtų išvykti iš Los Andželo ar, mažų mažiausiai, persikraustyti į San Fernando slėnį, kur nors ten, kur niekas nepažįsta jos vyresniosios sesers, mat negretinama su seserimi Bonė atrodė išties patraukli mergina. Sustačius jas vieną šalia kitos, Bonė atrodė lyg Šetlando ponis greta lenktyninio ristūno, bet dabar tėvas Džo Maikas sumojo, kad nepažįstančiam Beverlės žodis „ponis“ žvelgiant į Bonę tikrai neateitų į galvą. Per Bonės petį jis matė Beverlę Kiting, šokančią įvažiavimo keliuke su policininku, kuris nebuvo jos vyras, ir tasai policininkas atrodė kaip vyras, kuriam nusišypsojo nepaprasta sėkmė.

– Nagi, – neatlyžo Bonė nesuprasi, labiau inkšdama ar maldaudama. – Man rodos, mudu su tavim – vieninteliai iš čia esančių nesusituokę!

– Jei ieškai kandidato tam reikalui, aš tikrai netinkamas.

– Aš tik noriu *pašokti*, – pareiškė ji, dėdama laisvąją ranką jam ant kelio – to, kuris nebuvo užimtas gėrimo stiklinaite.

Ką tik baręs save už tai, kad regimąjį dorybingumą iškelė aukščiau tikrosios mielaširdystės, tėvas Džo Maikas susvyravo. Ar būtų bent dvi sekundes susimąstęs apie išorinį padorumą, jei šokti būtų pakvietusi pobūvio šeimininkė? Jeigu tai Beverlė Kiting, o ne jos sesuo, štai šitaip tupėtų priešais jį su taip užplėštu suknelės kraštu, kad jam paaiškėtų, kokia jos kelnaičių spalva?.. Jis nuginė tą mintį šalin ir beveik nepastebimai papurtė galvą. Nedora mintis. Pabandė vėl sutelkti dėmesį į duonos kepalukus ir žuvis, o kai tai pasirodė visai neįmanoma, kilstelėjo smilių.

– Viena, – ištarė.

Bonė Kaip Ten Ją apdovanojo jį tokia spindulinga dėkingumo kupina šypsena, kad tėvas Džo Maikas suabejojo, ar iki šio akimirksnio yra ką nors nuoširdžiai pradžiuginęs. Abu pastatė žemėn stiklinites ir mėgino trūktelėdami padėti vienas kitam atsikelti, bet tai pasirodė gana keblu. Net nesuskubę dorai atsistoti, atsidūrė vienas kito glėbyje. Bonei nedaug trūko, kad abiem rankom apsikabintų Džo Maiko kaklą ir pakibtų it stula, kurią jis persimesdavo klausydamas išpažinčių. Jo delnai negrabiai prigludo jai prie juosmens, siauriausioje vietoje, kur jos šonkauliai linkdami žemyn atsirėmė į jo nykščius. Net jei kas nors iš pobūvio dalyvių ir žiūrėjo į juos, jis to jau nebesuvokė. Iš tiesų kunigui rodėsi, kad virto nematomu, jautėsi visiškai pasislėpęs nuo pasaulio, apsiaustas debesies slėpiningo levandų kvapo, sklindančio nuo Beverlės Kiting sesers plaukų.

Iš tiesų dar prieš prisikalbindama tėvą Džo Maiką Bonė jau buvo įsigudrinusi pašokti vieną šokį, nors galiausiai iš to dorai neišėjo nė pusės šokio. Ji valandėlei nusitempė triušlį Diką Spenserį nuo apelsinų puselių pareiškusi, kad jam reikia atsipūsti ir kad profsąjungų nuostatai galioja net ir apelsinų sulčių spaudėjams.

Dikas Spenseris nešiojo akinius storais stiklais ir rago rėmeliais – dėl jų atrodė ištis galvotas, daug išmintingesnis už Fikso partnerį Lomerį, pagailėjusį jai smagios valandėlės, nors ji bent dukart bandė juokdamasi šlietis prie jo. (Dikas Spenseris ir tikrai buvo galvotas vyras. Negana to, jis buvo dar ir siaubingas trumparegis, porą sykių, galynėjantis su įtariamuoju, jo akiniai buvo nublokšti žemėn, o be jų jis – beveik aklas. Mintis apie grumtynes su koku galvažudžiu, galbūt ginkluotu peiliu ar pistoletu, kurių jis nė neįžiūrėtų, buvo pakankama paskata užsirašyti į vakarinius kursus, paskui kibtį į teisės studijas, o galiausiai su pagyrimu išlaikyti egzaminą advokato licencijai gauti.) Bonė paėmė Spenserį už lipnios rankos ir išsivedė į kiemą už namo. Jiedu kaipmat pradėjo suktis plačiu ratu, vis atsitrenkdami į kitus žmones. Abiem rankomis apsikabinusi jo juosmenį ir sunėrusi pirštus jam už nugaros, Bonė jautė, koks laibas jo liemuo po marškiniiais, bet jis buvo patraukliai laibas, nors imk ir apsvyk. Tasai kitas iš apygardos prokuratūros, Kazinsas, buvo gražesnis, ištis akį traukiantis vyrukas, bet užrietęs nosį – Bonė matė tai iš tolo. O Dikas Spenseris – toks geruolis jos glėbyje.

Vynioti mintį ji maždaug tiek ir spėjo – staiga tvirti kažkieno pirštai sugniaužė jai žastą. Bonė labai stengėsi sutelkti dėmesį į Diko Spenserio akis už akinių stiklų ir nuo tų pastangų jai svaigo galva, o gal svaigo ir nuo ko nors kitko. Laikėsi jo tvirtai įsikibusi. Artėjančios moters nė nepastebėjo. Jei būtų laiku ją išvydusi, gal Bonė ir būtų suskubusi atšokti ar bent suregzti kokią išmoningą frazę ir mestelėti ją. Moteris kalbėjo garsiai, skubriai berdama žodžius, ir Bonė apdairiai nuo jos atšlijo. Tai ir viskas – Dikas Spenseris su žmona pakilo eiti namo.

– Jau išeinat? – paklausė Fiksas jų, slenkančių per svetainę pro jį.

– Tau išties reikia prižiūrėti šeimos narius, – tarė jam Merė Spenser.

Fiksas sėdėjo ant sofos, o išsipleikusi jam ant kelių kietai miegojo jo vyresnioji dukrelė Karolina. Fiksas ne taip suprato Merės žodžius – manė susilaukęs komplimento už tai, kad rūpinasi dukterimi. Galbūt ir pats buvo prisnūdęs. Jis švelniai patapšnojo Karolinai strėnas, ji nė nekrustelėjo.

– Pagelbėk Kazinsui, – tarstelėjo Dikas atsigręžęs per petį, ir po akimirkos jie išnyko, kažkur palikę jo švarką ir kaklaraištį, nė neatsisveikinę su Beverle.

Albertas Kazinsas į pobūvį nebuvo kviestas. Penktadienį teismo rūmų koridoriuje jis prasilenkė su Diku Spenseriu, besišnekučiuojančiu su kažkoku faru – šis Kazinsui buvo nepažįstamas, bet vis tiek atrodė lyg kažkur matytas, policininkai visi atrodo lyg kažkur matyti. „Pasimatysim sekmadienį“, – mestelėjo faras ir nuėjo, o tada Kazinsas paklausė Spenserio, kas bus sekmadienį. Dikas Spenseris ir paaiškino, kad Fiksas Kitingas turi mažą vaiką ir kad sekmadienį rengiamas to vaiko krikštynų pobūvis.

– Pirmas vaikas? – paklausė Kazinsas, lydėdamas žvilgsniu koridoriumi tolstantį uniformuotą Kitingą.

– Antras.

– Ar jie rengia visas tas iškilmes ir antriems vaikams?

– Katalikai, – atsakė Spenseris ir gūžtelėjo pečiais. – Jiems šito niekad negana.

Nors Kazinsas iš tiesų nesidairė kokio pobūvio, į kurį galėtų užgriūti, klausimas nebuvo visai nekaltas. Jis nepakentė sekmadienių, o kadangi sekmadienis buvo diena, neva skirta praleisti su šeima, kokių nors kvietimų pasipainiodavo nedažnai. Darbo dienomis, kai vaikai nubusdavo, jis jau būdavo bemaž tarpdury. Pataršydavo jiems plaukus, tardavo kelis nurodymus žmonai ir

dingdavo iš namų. O grįžęs vakarais vaikus rasdavo miegančius ar besiruošiančius gulti. Nugrimzdę į patalą vaikai jam buvo mieli ir reikalingi, ir likdavo tokie nuo pat pirmadienio ryto iki šeštadienio aušros. Tačiau šeštadienio rytą jie nubusdavo ir atsisakydavo miegoti toliau. Kalas ir Holė ropšdavosi jam ant krūtinės, dienos šviesai nė nespėjus kaip reikiant išsismelkti pro nuleistas vinilines žaliuzes; vos nubudę, per kokias tris minutes jie išigudrindavo dėl ko nors susiniauti. Mažylė, vos išgirdusi brolių ir seserį bruzdant, imdavo rangytis per lovelės kraštą – šito buvo dar visai neseniai išmokusi – ir greičio stygių puikiausiai kompensuodavo atkaklumu. Ir jei Tereza nesuskubdavo pripulti jos sugauti, plodavosi ant grindų, bet šįsyk Tereza buvo jau atsikėlusiai vėmti. Ji užsidarė vonios duris ir paleido vandenį, kad prislopintų vynos keliamą triukšmą, bet miegamąjį vis tiek užtvindė ritmingo žiaukčiojimo garsai. Kazinsas nubloškė nuo savęs abu vyresnius vaikus, besvoriai jie plastelėjo į kojūgalyje sugrūstos lovatiesės jukinį. Ir tučiuojau vėl puolė tėvą, spygaudami iš juoko. Kazinsas negalėjo su jais žaisti, nenorėjo su jais žaisti, nenorėjo ir ropštis iš lovos pakelti mažylės, bet neturėjo kitos išeities.

Maždaug taip prasidėjęs šeštadienis panašiai klostydavosi ir toliau, Tereza pranešdavo turinti viena nueiti į parduotuvę nusi-pirkti produktų arba paskelbdavo, kad kampiniame name gyvenantys kaimynai rengia pikniką, o jie jau praleidę jų ankstesnįjį pikniką. Vaikai plyšodavo kiekvieną mielą minutę: iš pradžių paleisdavo gerklę vienas, paskui – kitas, tada jie rėkdavo duetu, o trečias laukdavo, galiausiai prisijungdavo ir trečias, tada pirmieji du apimdavo, paskui ciklas prasidėdavo iš pradžių. Mažylė tą rytą dar prieš pusryčius stačia galva vožėsi į stumdomas vaikų kambario duris ir prasikirto kaktą. Tereza klūpojo prie jos ant grindų ir kryžmai klijavo mažyčius pleistrus, paskui paklausė

Berto, ar, jo nuomone, teksią žaizdą siūti. Bertui visuomet darydavosi negera nuo kraujo vaizdo, tad jis nukreipė akis į šalį ir patikino: ne, siūti neprireiks. Holė verkė, nes verkė mažoji sesutė. Ir tuojau pareiškė, kad jai skauda galvą. Kalo niekur nebuvo matyti, nors riksmas, nesvarbu, seserų ar tėvų, dažniausiai pakindavo jį paknopstom atpulti artyn. Kalui patiko vaidai. Tereza, mažylės krauju ištepliotais pirštais, pakėlė galvą, pažvelgė į vyrą ir paklausė, kur prašapęs Kalas.

Ištisą savaitę Kazinsas grumdydavosi tarp sąvadautojų, smurtaujančių sutuoktinių ir smulkių vagišių. Išsiversdavo išvirkščias, siūlydamas visa, ką turėjo geriausia, šališkiems teisėjams ir snūduriuojantiems prisiekusiesiems. Ir nuolat save tikindavo, kad, sulaukęs savaitgalio, nusigręš nuo visų Los Andželo nusikaltimų, visą dėmesį skirs savo pižamuotiems vaikiukams ir neseniai vėl pastojusiai žmonai, bet, atėjus šeštadieniui, tverdavo tik iki vidudienio, o tada pranešdavo Terezai, kad jam dar būtina nubėgti į biurą užbaigti šiokių tokių darbų iki teismo posėdžio pirmadienio rytą. Juokingiausia, kad išsmukęs iš namų jis ir tikrai traukdavo į darbą. Porą kartų pabandęs ištrūkti į Manhatan Bičą suvalgyti dešrainio ir pafirtuoti su merginomis, apsitempusiomis trumpučiais marškinėliais ir dar trumpesniais šortais, jis nusvilo saulėje ir Tereza tuojau pat tarstelėjo keletą žodelių apie tai. Tad šeštadieniais jis išties eidavo į biurą ir sėdėdavo su tais pačiais vyrais, su kuriais būdavo visą savaitę. Visi rimtai vieni kitiems linktelėdavo ir per tris ar keturias šeštadienio popietės valandas nuveikdavo daugiau nei bet kurią kitą dieną.

Bet sekmadienį jau nebegelbėjo niekas: nei vaikai, nei žmona, nei darbas, tad iš atminties gelmių jis iškapstė tą krikštynų pobūvį, į kurį nebuvo kviestas. Tereza pažvelgė į jį, jos veidas valandėlę nušvito. Sulaukusios trisdešimt vienių jos viršunosė vis

dar buvo nužerta strazdanomis, kurios, pabirusios žemyn, sklido ant skruostų. Ji dažnai užsimindavo norinti drauge su juo nusiųsti vaikus į bažnyčią, nors jis ir netikęs nei Dievo, nei bažnyčia, nei dar kuo nors. Jos manymu, tai jie galėtų daryti kaip vieninga šeima, o šitas pobūvis – galbūt gera pradžia. Jie visi galėtų nueiti kartu.

– Ne, – pasakė jis. – Tai vienas iš darbo reikalų.

Ji įbedė akis į jį:

– Krikštytųjų pobūvis?

– Vaiko tėvas – faras, – jis vylėsi, kad žmona nepaklaus pavardės, nes jos nebeprisiminė. – Tiesiog pridera nueiti, supranti? Visas biuras eina. Negaliu atsiskirti, dera parodyti pagarbą.

Žmona paklausė, kas kūdikis – berniukas ar mergaitė ir ar Bertas pasirūpinęs dovana. Klausimą iškart sekė driokstelėjimas virtuvėje, tuojau pat pasigirdo ir kurtinantis metalinių dubenų tešlai maišyti žvangėjimas. Apie dovaną Kazinsas nebuvo pagalvojęs. Atsidaręs spintelę, kur laikė gėrimus, paėmė pilną džino butelį. Butelis buvo didelis – gerokai daugiau džino, nei jis būtų norėjęs atiduoti, bet butelis tebebuvo neatkimštas, ir tai nulėmė sprendimą.

Štai šitaip ir atsitiko, kad Kazinsas plūkėsi Fikso Kitingo virtuvėje, dabar jau vienas spausdamas apelsinų sultis, mat Dikas Spenseris apleido postą, išmainęs sulčiaspaudę į paguodos prizą – nelabai išvaizdžią blondinės seserį. Kazinsas nutarė kantriai lauksias ir mėginsias pasirodyti patikimas, galbūt taip jam pavyks nusirašyti pačią blondinę. Jei prireiks, išspaus kad ir visus apelsinus, kiek tik jų esama Los Andželo apygardoje. Šiame mieste, kur buvo išrastas grožis, ji buvo bene gražiausia moteris, su kokia jam kada nors teko kalbėtis – ir jau tikrai gražiausia iš tų, šalia kurių jam kada yra tekę stovėti virtuvėje. Na taip, jos grožiui buvo neįmanoma atsispirti, bet ir tai dar buvo

ne viskas: kaskart, kai ji paduodavo jam dar vieną apelsiną, tarp jų pirštų plykstelėdavo silpna elektros iškrova. Kazinsas kaskart ją pajusdavo – krestelintis žaibas būdavo toks pat tikras, kaip ir apelsinas. Bertas žinojo, kad mėginti suktis apie ištekėjusią moterį – visada prastas sumanymas, o ypač tos moters namuose, kai čia pat ir jos sutuoktinis, o tasai sutuoktinis – faras, o pobūvis surengtas atšvęsti to faro antrojo vaiko gimimą. Kazinsas visa tai žinojo, bet su kiekviena ištuštinta stiklainaite vis sėkmingiau tikino, kad čia veikia kažkokios aukštesnės jėgos. Tasai kunigas, su kuriuo kiek anksčiau kalbėjosi kieme, juk tikrai nebuvo toks girtas kaip jis, bet irgi tvirtino, esą čia dedasi kažkokie neeiliniai dalykai. O tvirtinti, kad dedasi neeiliniai dalykai, – tas pat, kas tvirtinti, kad bet kokie statymai gali nukreivoti pro šalį, nes tikimybės svyruoja nenuspėjamai. Kazinsas kairiąja ranka siekėtelėjo stiklainaitės, o dešinįjį riešą ėmė sukti ratu, kaip buvo matęs darant Terezą. Ranką jau traukė mėšlungis.

Fiksas Kitingas stovėjo tarpduryje ir stebėjo jį, lyg būtų tiksliai žinojęs, apie ką tasai galvoja.

– Dikas sakė perleidžiąs pareigas man, – pranešė Fiksas. Jis nebuvo itin stambus vyras, bet viduj jo spyruoklė įtempta – plika akimi matyti, kad kiekvieną mielą dieną dairosi kokių peštynių, į kurias galėtų pulti stačia galva. Visi farai airiai buvo tokie.

– Tu – šeimnininkas, – pasakė jam Kazinsas. – Tau neprivalu kiurksoti čia ir spausti sultis.

– O tu – svečias, – atsiliepė Fiksas imdamas peilį. – Tau derėtų eiti ir smagintis su kitais svečiais.

Tačiau Kazinsas anaip tol nebuvo iš tų, kurie mėgsta trintis minioje. Jei Tereza būtų nusitempusi jį į panašų pobūvį, jis nebūtų ištvėręs nė dvidešimties minučių.

– Žinau, ką sugebu, – tarė jis, nuvožęs viršutinę sulčiaspaudės dalį ir nuskalavęs giliuose metaliniuose jos apatinės pusės

grioveliuose susikaupusį minkštimą, supylė apatiniame inde susikaupusias sultis į žalio plastiko ąsotį. Valandėlę juodu triūsė greta kits kito nepratardami nė žodžio. Kazinsas – užsisvajojęs apie greta dirbančio vyro žmoną. Ji palinko prie jo, pirštais palietė veidą, jo delnas nuslydo jos šlaunimi aukštyn, ir kaip tik tada Fiksas tarė:

– Taigi, rodos, pagaliau išmąščiau.

Kazinsas pertraukė darbą.

– Ką?

Fiksas pjaustė apelsinus perpus; Kazinsas pastebėjo, kad režia vaisių traukdamas peilį link savęs, o ne stumdamas nuo savęs.

– Tai buvo automobilio vagystė.

– Kokia automobilio vagystė?

– Štai iš kur tave pažįstu. Mėginau sumegzti galus nuo pat tos akimirkos, kai pasirodei. Noriu pasakyti, tai buvo prieš dvejus metus. To vyruko pavardės neprisimenu, bet jis rinkdavosi nuvaryti tik senus raudonus ševroletus „El Camino“, neimdavo jokių kitų.

Konkrečios automobilio vagystės bylos smulkmenos Kazinsui neužsilaikydavo atmintyje ilgiau nei mėnesį, o jeigu būdavo užsivertęs darbais – išgaruodavo ir per savaitę. Automobilių vagystės buvo duona kasdieninė. Jeigu Los Andžele niekas nevogtų automobilių, policininkai ir apygardos prokuratūros pareigūnai dienų dienas kiurksotų prie stalų pliekdami bridžą dviem ir laukdami pranešimo apie žmogžudystę. Automobilių vagystės sklandžiai pasiskirstydavo į kategorijas: šitas mašinas bus mėginama prastumti tokias, kokios buvo, anos keliaus į laužyną ir bus išardytos dalimis – viena vagystė niekuo nesiskyrė nuo kitos, visos vienodai neįsimenančios. Išsiskyrė tik tas vyrukas, vogdavęs vien raudonus „El Camino“.

– D'Agostinas, – pratarė Kazinsas ir tuojau pakartojo pavardę dar sykį, mat nė pats nenutuokė, kas jam įskėlė tokį atminties žybsnį. Tokia jau buvo diena – nieko negalėjai paaiškinti.

Fiksas palankiai kinktelėjo.

– Būčiau galėjęs visą dieną laužyti galvą ir vis tiek nebūčiau šito išrakęs. Vis dėlto tą vyruką prisimenu. Jo manymu, tai liudijo tam tikrą klasę – apsiriboti ta viena automobilio marke.

Akimirką Kazinsas pasijuto lyg koks aiškiaregys, tarsi tiesiai prieš jį būtų gulėjusi atskleista byla.

– Valstybės skirtas advokatas bandė kabintis už neva neteisėtos kratos. Visi automobiliai buvo sustatyti kažkokiam sandėlyje, – jis liovėsi sukiojęs apelsiną kairėn dešinėn ir užsimerkė, mėgindamas sutelkti dėmesį. Bet viskas jau buvo išgaravę. – Nebeprisimenu.

– Anahaime.

– Niekad nebūčiau įspėjęs.

– Štai tau gražiausia, – tarė Fiksas. – Juk tavo byla.

Bet Kazinsas atmintis užsisklendė, jis nė nebeprisiminė, kuo viskas baigėsi. Juk neprisiminsi kiekvieno įtariamojo ir kiekvieno nusikaltimo, savaime aišku, jis tuojau užmiršdavo policininkus, bet nuosprendžiai paprastai įsireždavo atmintyje, panašiai kaip boksininkas aiškiai prisimena, ką pasiuntęs į nokdauną pats, kas paguldęs ant menčių jį.

– Jis sudegė, – tarė Kazinsas, iš tiesų durdamas pirštu į dangų, tiesiog neabejojo, kad bet kuris mulkis, kuriam pakanka kvailumo vogti vien tik raudonus „El Camino“, neišvengiamai keliauja už grotų.

Fiksas linktelėjo dar mėgindamas tramdyti šypseną, bet neučia vis plačiau šiepdamasis. Aišku, kad anas sudegė. Jiedu abu su Kazinsu pabuvojo toje pačioje vaizduotės atkarpoje.

– Vadinasi, tu buvai tas detektyvas, kuris tyrė bylą, – pasakė Kazinsas. Išvydo jį aną dieną lyg gyvą, vilkintį rudą kostiumą, kokius teisme visada vilkėdavo detektyvai – galėjai pamanyti, kad kostiumas tėra vienas, ir jie visi jį iš kits kito skolinasi.

– Buvau pareigūnas, kuris jį suėmė, – paaiškino Fiksas. – Tik dabar bandau užkopti į detektyvus.

– Numirėlių sąrašą turi? – paklausė Kazinsas, stengdamasis padaryti anam įspūdį, nors pats nenutuokė, kuriems galams to reikia. Tegul pats ir buvo aukščiausios kategorijos apygardos prokuratūros teisininkas, bet gerai žinojo, kaip policininkai renka taškus. Vis dėlto Fiksas jo klausimą priėmė už gryną pinigą. Nusišluostęs rankas, iš užpakalinės kelnių kišenės išsitraukė piniginę ir tarp kelių banknotų rado, ko ieškojęs.

– Liko dar keturiolika, – tarė tiesdamas sąrašą Kazinsui, šis prieš paimdamas irgi nusišluostė rankas.

Perlenktame popieriaus lapelyje buvo gerokai daugiau nei keturiolika pavardžių, veikiau netoli trisdešimties, o pačioje apačioje įrašytas Frensis Ksavjeras Kitingas, bet maždaug pusė pavardžių buvo išbraukta, o tai reiškė, kad Fiksas Kitingas ropščiasi aukštyn.

– Dievulėliau, – tarstelėjo Kazinsas. – Šitiek jų išmirė?

– Ne, neišmirė, – Fiksas atsiėmė sąrašą, peržvelgė tiesiomis juodomis linijomis išbrauktas pavardes. Prikišo lapą arčiau virtuvės lempos. – Na taip, pora jų žuvę. Kiti – arba jau paaukštinti, arba išvykę kitur, arba apleidę tarnybą. Koks skirtumas, šiaip ar taip – nebėra.

Atvirame virtuvės tarpdury išdygo dvi vyresnio amžiaus moterys, pasipuošusios geriausiaisiais, bažnyčiai skirtais drabužiais, bet be skrybėlaičių, ir liko stovėti ten, atsišliejusios viena į kitą. Kai Fikso žvilgsnis nukrypo į jas, pamojo abi lyg viena.